STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Orientering om rammerne for VUC efter omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet

Dette notat beskriver de overordnede linjer i omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet i perioden frem til august 2030 med primært fokus på VUC-institutioner, men også på de få gymnasiale institutioner, hvis primære uddannelsesaktivitet er den toårige hf[1]. Centralt for de gymnasiale institutioner er, at deres *primære* udbud (den toårige hf) ikke eksisterer fra 2030. Der henvises til aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse (pdf) samt 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet (pdf) for nærmere uddybning af uddannelser, der afskaffes og omlægges fra 2030. Der henvises endvidere til pejlemærker for omlægning af institutionslandskabet, for udbud og placering af epx, for placering af gymnasiale enkeltfag samt for placering af almene voksenuddannelser.

Omlægning af de eksisterende VUC-institutioner

Det fremgår af 1. delaftale af juni 2025, at der:

> "(…) skal ske en omlægning af de eksisterende VUC-institutioners uddannelsesaktivitet gennem sammenlægning med eller udspaltning til andre institutioner i et nyt uddannelses- og institutionslandskab. Konsolideringen skal finde sted som led i udbudsplaceringen af almene voksenuddannelser og gymnasiale enkeltfag. Det skal blandt andet sikre, at erfaringer med at etablere stærke voksenpædagogiske miljøer i VUC-sektoren bliver videreført i det nye landskab, hvor almene voksenuddannelser og gymnasiale enkeltfag får en ny institutionel forankring."

De eksisterende VUC'er samt de fire nuværende hf-institutioner (jf. fodnote 1) indgår på lige fod med de øvrige uddannelsesinstitutioner i den igangværende decentrale proces, som faciliteres af regionerne, og som skal munde ud i, at institutionerne sender tilkendegivelser til STUK om eventuelle fusioner og spaltninger samt udbud af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser. Der træffes endelig beslutning om nyt uddannelses- og institutionslandskab i 1. kvartal 2028.

[1] Frederiksberg HF, Gentofte HF, HF-Centeret Efterslægten samt Århus Akademi

Omlægningen af VUC'ernes uddannelsesaktivitet, jf. ovenfor, vil ske senest i 2030, jf. notat om processen for omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet (pdf). Lokalt kan det dog ske tidligere i forbindelse med omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet fx ved:

- etablering af en gymnasial enkeltfagsinstitution
- fusion eller spaltning

Disse mulige institutionelle spor uddybes i det nedenstående.

I nogle områder varetager andre institutioner opgaven som voksenuddannelsescenter i et dækningsområde, fx som følge af en tidligere fusion med et VUC. Disse institutioner indgår ligeledes i omlægningsprocessen, og de skal med afsæt i de fastlagte rammer tage stilling til eventuelle behov for institutionsændringer på samme måde som øvrige institutioner. Såfremt institutionerne, der i dag varetager opgaven som voksenuddannelsescenter, vil udbyde almene voksenuddannelser (avu, FVU og OBU) eller de kommende gymnasiale enkeltfag i et nyt uddannelses- og institutionslandskab, skal institutionerne indsende tilkendegivelse herom. Ligeledes vil de pågældende institutioner – på samme vis som andre institutioner – kunne få ændrede dækningsområder som følge af omlægningsprocessen Retten og pligten til at udbyde almene voksenuddannelser skal i et nyt uddannelses- og institutionslandskab som udgangspunkt placeres på erhvervsskoler med udbud af arbejdsmarkedsuddannelser (AMU).

Gymnasiale enkeltfagsinstitutioner
Det vurderes overordnet set, at der er tilstrækkeligt kursistgrundlag til, at der kan oprettes op til 10 gymnasiale enkeltfagsinstitutioner i Aalborg, Aarhus, Odense og København samt evt. på Københavns Vestegn og nord for København. Der bør generelt tilstræbes etablering af relativt få institutioner med en robust og stor kursistvolumen. Rammerne for en bæredygtig gymnasial enkeltfagsinstitution er, at der kan sandsynliggøres et kursistgrundlag på minimum 500 årselever på hovedinstitutionen. Der henvises i øvrigt til notat om uddybning af anvendelsen af pejlemærker for placering af gymnasiale enkeltfag (pdf).

Gymnasiale enkeltfagsinstitutioner kan under visse forudsætninger få godkendt oprettelsen af en afdeling, der ligeledes udbyder gymnasiale enkeltfag. Herved vil én institution, der fortrinsvist udbyder gymnasiale enkeltfag, i særlige tilfælde, kunne have flere uddannelsessteder. En afdeling skal som udgangspunkt sandsynliggøre yderligere 150-200 årselever for at vurderes bæredygtig. Vurderingen følger i øvrigt pejlemærkerne for udbudsplacering af gymnasiale enkeltfag på institutioner med anden gymnasial undervisning.

Avu og øvrige udbud
Det følger af omlægningen, at retten og pligten til at udbyde de almene voksenuddannelser (avu, FVU og OBU) som udgangspunkt placeres på erhvervsskoler, der er godkendt som AMU-udbydere. Formålet er bl.a. at styrke koblingen mellem de almene og erhvervsrettede undervisningstilbud til voksne. I særlige tilfælde vil der kunne tildeles udbud af avu til en institution med udbud af gymnasiale enkeltfag, hvis institutionen i forbindelse med omlægningsprocessen tilkendegiver interesse herfor. Det vil i sidste ende bero på en konkret vurdering, hvilke institutioner der tildeles de respektive udbud.

Epx er – idet der er tale om en ny gymnasial ungdomsuddannelse – ikke tænkt som grundlag for at videreføre de eksisterende VUC-institutioner i deres nuværende form. For de gymnasiale enkeltfagsinstitutioner, der er institutioner, der fortrinsvist udbyder gymnasiale enkeltfag,

er formålet blandt andet at sikre en bæredygtig forankring af gymnasiale enkeltfag med stærke voksenpædagogiske læringsmiljøer.

Den endelige udbudsplacering af epx, gymnasiale enkeltfag og de almene voksenuddannelser sker på baggrund af en samlet helhedsvurdering, som bl.a. tager afsæt i pejlemærkerne for de forskellige udbud, de lokale drøftelser og de regionale anbefalinger, og i den forbindelse er der ingen institutionstyper, der er afskåret fra at tilkendegive ønsker om epx.

Omlægning af VUC'ernes uddannelsesaktivitet via fusion og spaltning
Det gælder for størstedelen af VUC'erne, at deres uddannelsesaktivitet vil skulle omlægges via en fusion med én eller flere institutioner (eller alternativt via spaltning).

Hvis et VUC indgår i en fusion, fx med en erhvervsskole eller et alment gymnasium, vil den fusionerede institution i et nyt uddannelses- og institutionslandskab kunne blive godkendt til udbud af epx og/eller gymnasiale enkeltfag, og – såfremt en erhvervsskole indgår i fusionen – vil det også være muligt, at den fusionerede institution godkendes til udbud af almene voksenuddannelser. Den fusionerede institutions mulige udbud af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser vil gælde fra 2030.

STUK vil vejlede nærmere om de konkrete rammer for fusioner og spaltninger.

Særligt for gymnasiale institutioner med toårig hf som primært udbud

Det gælder for de gymnasiale institutioner Frederiksberg HF, Gentofte HF, HF-Centeret Efterslægten samt Århus Akademi, at deres primære udbud er den toårige hf. Nogle af dem har i mindre omfang udbud af hf-enkeltfag og SOF samt evt. udbud af GSK eller toårig stx.

Disse institutioner indgår i omlægningen på lige fod med andre institutioner, der er omfattet af etableringen af det nye uddannelses- og institutionslandskab. Således vil institutionerne på samme vis som de øvrige institutioner også skulle tage stilling til behovet for en evt. konsolidering med afsæt i den fremadrettede, forventede aktivitet. Institutionerne har som gymnasiale institutioner allerede en tydelig forankring på ungdomsuddannelsesområdet. De vil derfor kunne tilkendegive ønske om at udbyde epx og andre relevante uddannelser på lige fod med øvrige institutioner. En eventuel placering af epx vil ske på baggrund af den samlede vurdering efter de politisk fastsatte pejlemærker.

Institutionernes drift af uddannelser, der ophører fra 2030

Institutioner har frem til åbningen af epx i august 2030 fortsat ansvaret for og forpligtelsen til at udbyde de uddannelser og udbud, som nedlægges i forbindelse med etablering af epx og gymnasiale enkeltfag. Der vil blive udmeldt yderligere informationer om konkrete overgangsordninger i tæt tilknytning til den nye uddannelseslovgivning, herunder i forhold til optag, færdiggørelse mv. for disse uddannelser eller elementer heraf (toårig hf, hf-enkeltfag, eux, gf1 og 10. klasse).

Det klare udgangspunkt for et VUC, der fortsætter som enkeltfagsinstitution efter omlægningen, er, at institutionen fortsat er ansvarlig for udbud af uddannelser, der ophører (den toårige hf og hf-enkeltfag). Tilsvarende gælder det for de ovenfornævnte institutioner, der i dag fortrinsvist udbyder den toårige hf.

Tilsvarende er det udgangspunktet, at en fusioneret institution, hvor et VUC fusionerer med en anden eller flere institutioner, vil være ansvarlig for de pågældende tidligere institutioners udbud af uddannelser, der ophører i 2030.

Ved udspaltning af VUC'ets uddannelsesaktivitet, vil de modtagende institutioner være ansvarlige for driften af den uddannelsesaktivitet, de får tilført, herunder udbud af uddannelser, der ophører i 2030. Dette gælder eksempelvis hvis VUC'ets toårige hf-aktivitet udspaltes til en anden gymnasial institution. Her vil den nye institution være ansvarlig for driften af den toårige hf.